

عنوان مقاله:

فن استدلال فقهی و راهگشایی از مسائل زنان در اندیشه فقهی آیت الله خامنه ای

محل انتشار:

فصلنامه رهنمون انقلاب اسلامی، دوره 1، شماره 2 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 39

نویسندگان:

عزت السادات میرخانی - عضو هیئت علمی گروه مطالعات زنان دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس، ایران، تهران

مهلا ذوالفقاری کیان - سطح سه فقه و اصول از حوزه علمیه جامعه الزهراء (س)، کارشناس ارشد فقه مقارن و حقوق عمومی اسلامی از دانشگاه مذاهب اسلامی

خلاصه مقاله:

نتیجه مواجهه هر علمی با مجهولات با هدف کشف واقع و پرده برداری از مجهولات، تولید تصورات اولیه خام و بی ارتباط با یکدیگر است. این تصورات پس از تجزیه و تحلیل و کشف رابطه ها، تصدیقاتی را تشکیل می دهند که ذهن جهت سنجش میزان علم آوری این تصدیقات با توجه به صادق و کاذب بودنشان در تطابق با واقع به استدلال و استنتاج می پردازد. نحوه استدلال نیز خود در تطابق با واقع حامل ملاکات اصولی و منطقی و ملازم با پشتوانه ها و پیش دانش های عقلی و نقلی است. بر این اساس، صدق و کذب یک استدلال به روش و شیوه به کارگیری فن آن در چینش مواد و حفظ ملاکات در نظام برهانی (صغریات و کبریات) و میزان درستی در تنظیم ادله حتی اولیات تصویری و تصدیقی دارد. از این رو سنجش فن استدلال و جرح و تعدیل عالمانه سهم بسزایی در پیشرفت علوم دارد. از سوی دیگر خلا این امر دشواری هایی را در علوم مختلف ایجاد و عرصه مغالطات و تعارضات را فراهم ساخته است؛ بنابراین ضرورت در کشف فن استدلال در هر علمی و قرار دادن آن در معرض سنجش متفکران از ملازمات بین آن است تا با حصول اطمینان بر روشمندی و صحت استدلال، زمینه پیشرفت علوم و آشنایی با فنون استدلال های صادق فراهم می آید. علم فقه نیز از این قاعده مستثنا نیست و می توان با کشف فن استدلال های فقها و در معرض سنجش قرار دادن میزان علم آوری آن ها، به علم فقه، در مسیر پیشرفت و ضابطه مندی، رنگ و بوی تازه ای بخشید. تحقق این امر علاوه بر حل مسائل فقهی نوین، در سنجش بنیان اندیشه های فقهی و راهبردهای فتوایی فقیهان تأثیر بسزایی دارد. این مقاله با روش تحلیل محتوا و شیوه ای استنباطی - استنتاجی، به تبیین مفهومی فن استدلال و اهمیت آن، به خصوص فن استدلال آیت الله خامنه ای، در زمینه مسائل زنان پرداخته و میزان اقبال فن استدلال ایشان را در راهگشایی از مسائل زنان نسبت به فن استدلال سایر فقها در این زمینه بررسی کرده است.

کلمات کلیدی:

فن استدلال، فن استدلال فقهی، روش شناسی فقهی، مکتب فقهی، اندیشه فقهی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030556>

